

TE-palvelut
tjänster | services

JYVÄSKYLÄ

Loppuraportti

Työtä etsimässä -hanke 2022–2024

Hankkeen yhteystiedot

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki Ry

Matarankatu 6 A1

40100 Jyväskylä

Yhteyshenkilö

Tiina Sivonen

tiina.sivonen@kyt.fi

puh 0400 365760

Raportointiajanjakso:

1.1.2022 - 30.9.2024

1. Hankkeen perustiedot

Työtä etsimässä -hanke oli Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry:n hallinnoima työllisyyspoliittinen hanke, jota toteutettiin yhteistyössä Paremmiin Yhdessä (PYR) ry:n kanssa. Työtä etsimässä -hanke sai rahoitusta TE-palveluilta ja Jyväskylän kaupungilta. Hanke käynnistyi 1.1.2022 ja toiminta päättyi rahoitusavustuksen suunnitelman mukaisesti 30.9.2024.

Hankkeen päätavoitteena oli auttaa ja vahvistaa maahan muuttaneiden työttömien työnhakijoiden työnhakutaitoja sekä edistää heidän edellytyksiään työllistyä avoimille työmarkkinoille. Hankkeen kohderyhmälle tarjottiin heidän tarpeidensa ja tilanteiden mukaista räätälöityä henkilökohtaista uraohjausta 4-vaiheisen uraohjausmallin mukaan, työnhakutaitoja edistävää työnhakukoulutusta sekä työllistymistä tukevia työnantajakohtaamisia.

2. Avustettavalle toiminnalle asetetut tavoitteet ja tulokset

2.1 Hankkeen tavoitteet suunnitelmasta

Tavoite 1) *Uraohjauksen tavoitteena on auttaa asiakasta saavuttamaan hänen työllistymistavoitteensa sekä vahvistaa asiakkaan omaa aktiivisuutta hänen työllistymisprosessissaan. Tavoitteiden saavuttamista seurataan määrällisesti kirjaamalla ylös asiakkaiden konkretisoituneet jatkopolut. Asiakasprosesseja dokumentoidaan pitämällä tapaamispäiväkirjaa. Laadullista tietoa kerätään kaksi kertaa vuodessa palautekyselyillä,*

joissa kartoitetaan asiakkaiden työnhakuosaamisen kehittymistä, palvelun onnistumista ja työllistymistavoitteiden saavuttamista. Lisäksi kerätään suullista palautetta suoraan asiakastapaamisissa.

Tavoite 2) *Työnhakukoulutuksissa tavoitteena on lisätä ja vahvistaa työttömien maahan muuttaneiden työnhakuosaamista ja –tietoa. Työnhakukoulutuksiin kuuluivat täsmäkoulutukset ja infot. Näihin liittyen kerätään tietoa koulutuksien yhteydessä tehtävillä palautekyselyillä oman osaamisen kehittymisestä sekä koulutuksen onnistumisesta.*

Tavoite 3) *Työnantajakohtaamisten tavoitteena on parantaa asiakkaiden ja työnantajien välisiä kontakteja ja tehdä hankkeen palvelua paremmin tutuksi työnantajille. Työnantajakohtaamisiin kuuluu työnantajavierailut ja –tapahtumat. Kohtaamisia järjestetään asiakkaiden tarpeiden mukaan. Työnantajakohtaamisten yhteydessä kerätään palautetta osallistujilta ja työnantajilta.*

2.2 Avustettavan toiminnan toteutus ja tulokset

Tavoite 1) tulokset

Hankkeen määrällisenä tavoitteena vuosina 2022–2024 oli ottaa hankkeeseen yhteensä 170 uraohjausasiakasta. (60 asiakasta vuonna 2022, 80 asiakasta vuonna 2023 ja 30 asiakasta vuonna 2024). Tavoite ylitettiin ja hankkeen aikana uraohjausasiakkaina oli yhteensä 201 henkilöä. Asiakkaita tavattiin heidän tarpeidensa mukaisesti kasvokkain sekä puhelimen välityksellä. Hankkeeseen ohjautui enemmän ihmisiä, mutta he eivät täyttäneet kohderyhmän kriteeriä tai uraohjaajien resurssit eivät riittäneet ottaa montaa asiakasta kerralla samanaikaisesti uraohjaukseen. Osa oli jo muissa toimenpiteissä tai heitä ohjattiin sopivimpiin palveluihin. Erityisesti vuonna 2023 hankkeeseen ohjautui paljon asiakkaita, joiden suomen kielen osaaminen ja työnhakutaidot olivat heikot ja heidän osaamistaustansa vaihtelivat paljon. Asiakkaiden tavoitteiden saavuttaminen oli usein kiinni uraohjaajan tuesta. Asiakastapaamisia koko hankkeen aikana oli yhteensä 1642 kertaa. Tapaamisten lisäksi uraohjaajat tekivät taustatyötä asiakkaiden työllistymisen edistämiseksi, esimerkiksi soittamalla työnantajille ja oppilaitoksille.

Asiakkuudet alkoivat tapaamisella, jossa kartoitettiin asiakkaan tilanne ja palvelutarve. Kaikkien asiakkaiden kanssa laadittiin henkilökohtainen asiakasprosessilomake, joka sisälsi alkukartoituksessa kerätyt tiedot, uravalmennussuunnitelman ja hankkeen työntekijöille tarkoitetun tapaamispäiväkirjan. Asiakasprosessilomaketta kehitettiin hankkeen edetessä joka hankevuosi, ja vuonna 2023 täysin uudistettu asiakasprosessilomake koettiin hyvin toimivaksi vuonna 2024. Lomakkeen pohjalta uraohjaajat auttoivat ja tukivat asiakkaita konkreettisesti heidän tarpeensa ja tilanteensa mukaan uraohjausprosessin aikana. Asiakkaiden kanssa tehtiin ja päivitettiin CV:tä, luotiin avointa työhakemus pohjaa, lähetettiin yhdessä työhakemuksia tai soitettiin työnantajille.

Hanke tuki myös uraohjausprosessin ohessa asiakkaita työllisyysvelvoitteiden täyttämässä. Tästä oli merkittävää apua asiakkaille, koska heikkojen digitaitojen, kielitaidon ja työnhakutaitojen vuoksi moni koki haastavaksi täyttää velvoitteita itsenäisesti. Asiakkaita tuettiin ja autettiin hakemaan avoimia työpaikkoja ja täyttämään velvoitteita TE-palvelujen Oma asiointi –sivun kautta. Osa asiakkaista oppi ohjauksessa hakemaan avoimia työpaikkoja sekä täyttämään velvoitteita itse Oma asiointi –sivulla ja ilmoittamaan niistä suoraan omavalmentajalle.

Hankkeen koulutusbudjetin mukaan asiakkaille hankittiin erilaisia lupakorttikoulutuksia, mm. hygieniapassitestejä (23 kpl) ja työturvallisuuskorttikoulutuksia (10 kpl) asiakkaiden tilanteiden ja tarpeiden mukaan.

Tavoite 2) tulokset

Vuosina 2022–2024 järjestettiin yhteensä 37 työnhakukoulutusta. Osallistujien tavoitemäärä oli 100 henkilöä, ja kaikkienensa työnhakukoulutukset tavoittivat yhteensä 188 osallistujaa. Koulutuksia tehtiin yhteistyössä International House Jyväskylä - Osaamiskeskuksen kanssa (myöhemmin OSKE). Aiemmin nimi oli Jyväskylän maahanmuuttaneiden Osaamiskeskus, ja kyseinen ESR-rahoitteinen hanke päättyi toukokuussa 2023 ja jatkui sen jälkeen kaupungin omana palveluna. Osaan työnhakukoulutuksista hankittiin ostopalveluiden kautta asiantuntijapuheenvuoro tai kouluttaja, esimerkiksi Yhteisöagentti Oy:stä kouluttaja video-cv-työpajaan, Bagroff Oy:stä asiantuntija kevytyrittäjäyysinfoon ja Suomen Henkilöstöasiantuntijoilta kouluttaja työhaastatteluharjoituspajaan.

Työnhakukoulutusten teemat (37) (2022–2024)

Teema	Yhteistyökumppani	Määrä
Työnhakuprosessi ja työnhakusuunnitelma		1
Oman osaamisen tunnistaminen		1
CV-työpaja	OSKE, Ohjaamo	9
Työnhakupaja	OSKE	4
Työnhakuinfo	OSKE	1
Työnhaku internetissä	OSKE	5
Video-CV koulutus	Yhteisöagentti Oy	3
Työhaastattelupaja	OSKE, Spring House, Suomen henkilöstöasiantuntijat	5
Työelämä: oikeudet ja velvollisuudet	OSKE	3
Startti työhön	OSKE	1
Kevytyrittäjäyysinfo	OSKE, Ukko.fi, Bagroff Oy, Keski-Suomen Yritysidea	3
Yhteistyövierailu (palkkatukimahdollisuuksien esittely)	Valmennuksesta virtaa! -hanke (2021–2022)	1

Tavoite 3) tulokset

Työnantajakohtaamisia järjestettiin hankkeen aikana kahdeksan kertaa. Tavoitteena oli järjestää erilaisia työnantajien vierailuja, missä maahan muuttaneet työttömät työnhakijat kohtaavat suoraan työnantaja ja yrityksiä, ja saavat vierailujen kautta kontaktia työelämään. Yksittäisten asiakkaiden kanssa jalkauduttiin erilaisten työnantajien luokse asiakkaiden tarpeiden mukaan. Tätä kautta työllistettiin asiakkaita (työkokeilu, palkkatuki ja avoin työpaikka). Jyväskylän työllisyyspalveluiden yrityskoordinaattorien avoimien työpaikkojen uutiskirjettä hyödynnettiin asiakkaiden työllistymisessä.

3. Avustettavan toiminnan kohderyhmä

Hankkeen kohderyhmänä olivat Keski-Suomessa, ensisijaisesti Jyväskylässä asuvat työttömät työnhakijat tai koulutuksista juuri valmistumassa olevat maahan muuttaneet. Hanke hyödytti erityisesti niitä asiakkaita, jotka itse kokivat tarvitsevansa henkilökohtaista apua työpaikan etsimisessä, koulutukseen hakeutumisessa tai sopivan työpaikan tai ammatin pohtimisessa. Hankkeen toimintaa järjestettiin vain Jyväskylässä, mutta kohderyhmään kuuluvia maahan muuttaneita pystyi osallistumaan myös muistakin Keski-Suomen kunnista.

Hankkeen markkinoinnissa hyödynnettiin hankkeen omia sekä Paremmiin Yhdessä ry:n yhteistyöverkostoja. Tiivistä yhteistyötä jatkettiin Kuntakokeilun ja International House Jyväskylän Osaamiskeskuksen kanssa ja hankkeeseen ohjautui asiakkaita hyvin koko hankkeen aikana.

Hanke tavoitti (2022–2024) yhteensä 201 asiakasta, joista 70 oli naisia ja 131 miehiä ja he tulivat 45 eri maista. Eniten asiakkaita oli kotoisin Afganistanista, Kongosta, Iranista, Sri Lankasta ja Irakista.

3.1 Hankkeen kohderyhmää koskevat tiedot

Mistä asiakkaat ohjautuivat hankkeeseen – 201 asiakasta

Jyväskylän seudun työllisyyden kuntakokeilu	59
Jatkava hankkeen asiakas tai entisen Koutsamo2 – hankkeen asiakas	37
Puskaradio	35
Yhdistykset ja oppilaitokset	26
International House Jyväskylä - Osaamiskeskus (ent. nimi Jyväskylän maahanmuuttaneiden osaamiskeskus –hanke)	20
Työnhakukoulutukset	13
Muu (yhteistyökumppani, sosiaalinen media)	8
TE-toimisto	3

Asiakkaiden tilanteet ennen hanketta

Juuri oppilaitoksista valmistuneita	21
0–6 kuukautta työttömänä	125
7–12 kuukautta työttömänä	29
13–23 kuukautta työttömänä	18
Yli 2 vuotta työttömänä	8

Asiakkaiden iät ja koulutukset

Alle 29-vuotias	26
30–59-vuotiaat	169
Yli 60-vuotias	6
Korkeasti koulutetut	31
Asiakkaalla ammattikoulutus, joista monilla oli heikko koulutus pohja tai omassa maassa ollut lukutaidoton, mutta on käynyt Suomessa peruskoulun ja suorittanut ammattikoulutuksen	108
Ei ammatillista koulutusta	62

3.2 Kohderyhmälle tarjotut julkiset työvoimapalvelut ja muut palvelut

Asiakkaiden jatkopolut

Asiakkaat (2022–2024)	201
Avoimille työpaikoille	63 (31 %)
Palkkatukityöhön	20 (9,9 %)
Työkokeiluun	66 (32 %)
Toisen asteen koulutukseen tai oppisopimuskoulutukseen	25 (12,4 %)
Korkeakoulutukseen	3 (1,5 %)
Lyhyt koulutukseen (työvoima- tai suomen kielen koulutus)	25 (12,4 %)
Muu (oma yritys, siirtyminen toiseen palveluun, kuntouttava työtoiminta)	9 (4,45 %)
Asiakkuus päättyi hankkeen aikana (muutto yms. muu syy)	15 (7,45 %)

Suuntaa antavat määrälliset tavoitteet olivat koko hankkeen aikana 170 asiakkaasta avoimille työpaikoille 43 ihmistä (25 %), palkkatukityöhön 23 ihmistä (13,5 %), työkokeiluun 53 ihmistä (31 %), koulutukseen tai oppisopimuskoulutukseen 29 ihmistä (17 %). Uraohjaajat määrittivät jokaiselle hankevuodelle omat määrälliset tavoitteet tilanteen mukaan.

Kaikille 201 asiakkaalle tarjottiin henkilökohtaista uraohjausta ja ohjattiin avoimille työmarkkinoille, palkkatukityöhön, työkokeiluun, koulutuksiin ja muihin palveluihin. Asiakkaita ohjautui koko

hankkeen aikana eniten työkokeiluun (66 ihmistä, 32 % 201 asiakkaasta) ja avoimille työpaikoille (63, 31 % 201 asiakkaasta). Asiakkaista 20 (9,9 %) pääsi palkkatukityöhön ja 28 (13,9 %) pääsi opiskelemaan toisen asteen koulutusta (ammatti, lukio, oppisopimus) tai korkeakouluun. Tavoitteena oli kolmen vuoden aikana ohjata palkkatukityöhön noin 23 ihmistä, mutta tavoitteeseen ei päästy, koska palkkatukimuutokset vuonna 2023 vaikuttivat palkkatuella töihin pääsemiseen. Palkkatukityön määriin vaikuttivat myös asiakkaiden palkkatukimahdollisuuksien prosentit. Monilla ei ollut palkkatukimahdollisuuksia ollenkaan tai palkkatukien prosentit olivat pieniä. Tavoitteena oli myös, että noin 29 ihmistä pääsisi opiskelemaan toisen asteen koulutukseen tai oppisopimussopimuskoulutukseen, mutta tähänkään tavoitteeseen ei täysin päästy, koska siihen vaikutti asiakkaiden omat tavoitteet suunnata enimmäkseen avoimille työmarkkinoille. Myöskään kaikkien kouluun hakeneiden asiakkaiden suomen kielen taito ei riittänyt opiskeluun. Vaikka koulutustavoitteeseen ei päästy, 25 asiakasta ohjautui erilaisiin lyhyt koulutuksiin, mm. työvoimakoulutuksiin ja suomen kielen kursseille, joista ei ollut erikseen määritelty määrällisiä tavoitteita.

Asiakkuus yleensä päättyi kesken toiselle paikkakunnalle muuton takia, asiakkaan tilanteen takia ohjauksesta muihin palveluihin tai asiakkaisiin ei saatu yhteyttä.

Vuodelle 2023 määriteltiin korkeat määrälliset tavoitteet aikaisemman vuoden hyvien tulosten perusteella. Työllisyystilanne vuonna 2023 oli haastavampi verrattuna edelliseen vuoteen, ja asiakkaiden työllisyysvelvoitteet edellyttivät uraohjaajilta lisää tukitoimia. Vuodelle 2024 tavoitteena oli ottaa 30 uraohjausasiakasta, joille pystyisimme takaamaan laadukasta henkilökohtaista uraohjausta. Asiakastavoitemäärä kuitenkin ylitettiin, ja vuonna 2024 hankkeeseen ohjautui 48 asiakasta. Vieraskielisten työnhakijoiden määrä Keski-Suomessa kasvaa vuosi vuodelta, ja työllistymistilanteet vaikeutuivat kaikilla työnhakijoilla vuonna 2024. Siksi hankkeeseen ohjautui paljon tuen tarvisijoita, ja uusia asiakkaita otettiin vastaan aina mahdollisuuksien mukaan.

Hankkeessa myös autettiin satunnaisesti yksittäisiä maahan muuttaneita työnhakijoita, joita ei kirjattu asiakkaiksi. Satunnaisia kävijöitä ei tämän takia erikseen tilastoitu, mutta arviolta heitä oli kolmen vuoden aikana 20 ihmistä. Heitä autettiin esimerkiksi työnhakuasiakirjojen tekemisessä ja työhakemusten lähettämisessä sekä neuvottiin muissa työnhakuun liittyvissä kysymyksissä.

3.3 Kohderyhmään kuuluvien asiakkaiden antama palaute

Asiakkailta kerättiin palautteita yleisesti uraohjauspalvelun onnistumisesta sekä kohdennetusti työhakukoulutusten yhteydessä. Kyselyillä selvitettiin hankkeen vaikutusta asiakkaiden työnhakuosaamiseen ja työllisyystavoitteiden saavuttamiseen. Palautekyselyt tehtiin suomeksi ja englanniksi. Palautelomake, jolla kartoitettiin hankkeen yleistä toimivuutta, ei tavoittanut yhtä monta asiakasta kuin työnhakukoulutuksen palautekyselyt. Vuonna 2022 palautetta kerättiin Google Forms -kyselyillä henkilökohtaisilta uraohjausasiakkailta. 2023 palautetta kerättiin uudella TE-toimiston lomakkeella, joka tavoitti asiakkaita huomattavasti heikommin. Tästä syystä hanke palasi vuoden 2023 lopulla takaisin omaan Google Forms -kyselyyn. Vuonna 2024 palautetta kysyttiin myös Google Forms -kyselyllä elo-syyskuun vaihteessa.

Henkilökohtaista asiakaspalautetta kysyttiin Google Forms -kyselyillä yhteensä koko hankkeen aikana 191 asiakkaalta ja 76 vastasi. (76/191). Keskiarvo asiakkaiden tyytyväisyydelle hankkeen palvelusta ja toiminnasta asteikolla 1–5 (1 tosi huono, 5 tosi hyvä) oli 4,95. Kerättyjen asiakaspalautteiden, asiakkaiden antaman suullisen palautteen ja työllistymisten määrien perusteella uraohjaus palveli heitä hyvin ja sujuvasti. Asiakkaiden mukaan oli helppo tulla hankkeen uraohjaukseen, ja he saivat apua ja tukea oman uran etenemisessä. Palautteiden perusteella asiakkaat olivat saaneet hyvin tukea ja tietoa työnhakuun liittyvistä asioista CV:n tekemisestä työnhakuun ja työhaastattelutilanteiden harjoitteluun. Asiakkaiden mielestä työpaikkojen hakeminen ja yhteydenottaminen työnantajiin oli helpompaa uraohjaajan kanssa. Osa vastanneista oli myös kiittänyt, että olivat saaneet uraohjausta omalla äidinkielellä (esim. kurdi, farsi, englanti). Tapaamiset uraohjaajien kanssa oli koettu hyödylliseksi ja niitä oli riittävän usein. Asiakkaat olivat kokeneet, että heidän tilanteensa ja tarpeet otettiin hyvin huomioon, ja heitä oli ymmärretty ja kuunneltu. Vastanneet olivat kertoneet, että uraohjaajat olivat erinomaisia ja ystävällisiä sekä heidän antama tuki oli toimivaa ja hyvin suunniteltua. Asiakkaat toivoivat enemmän resursseja ja pysyvämpää rahoitusta hankkeelle, jotta se voisi jatkua pidempään. Vastanneet toivoivat myös enemmän työnantajakohtaamisia ja yhteistyötä yritysten kanssa, jotta työnhakijat ja työnantajat voisivat tavata toisiaan kasvotusten useammin. Muina kehittämiskohteina hankkeen palveluihin osa vastaajista toivoi enemmän tietoa siitä, miten voi itse löytää töitä. Muutama vastanneista oli myös toivonut palveluiden laajentamista muihinkin maahan muuttaneisiin ryhmiin, jotka eivät ole työttömän työnhakijan statuksella.

TE-toimiston palautelomakkeita täytettiin yhteensä 21 asiakkaan kanssa vuosina 2023–2024. Kaiken kaikkiaan asiakkaat antoivat positiivista palautetta uraohjaajien tuesta ja hankkeen palvelusta. Asiakkaat kertoivat saaneensa hyödyllistä tietoa työhausta Suomessa ja mahdollisista työpaikoista. Palvelu koettiin arvokkaaksi, ystävälliseksi ja joustavaksi sekä luotettavaksi. Osa asiakkaista oli positiivisesti yllättyneitä, että olivat saaneet laajemmin apua, kuin olivat ensin odottaneet asiakkuuden alkaessa. Asiakkaat olivat kiitollisia siitä, että uraohjaaja pystyi esimerkiksi soittamaan asiakkaiden kanssa yhdessä työnantajille, ja selittämään asiakkaan tilanteen paremmin suomen kielellä. Osa vastanneista kehui myös uraohjaajaa siitä, että hän kertoi erilaisista koulutusmahdollisuuksista ja niiden sisällöistä tarkemmin, jotta asiakas pystyisi itse päättää, mihin ammattiin kouluttautuu. Moni asiakas koki, ettei olisi yksin pystynyt hakemaan töitä ilman uraohjaajan apua. Palautteissa asiakkaat sanoivat myös, että uraohjaajat ottivat aidosti ja hyvin vieraskielisten ja Suomeen muuttaneiden uraohjauksen tarpeet huomioon. Työtä etsimässä - hankkeen palveluun oltiin tyytyväisiä laajan henkilökohtaisen uraohjauksen vuoksi. Vaikka kaikki asiakkaat eivät päässeet omaan päätavoitteeseensa, palvelua keuhuttiin silti hyväksi, koska uraohjaajat auttoivat aidosti. Yksi asiakas antoi palautteen, että “Ilman tätä palvelua, ei olisi onnistunut oppisopimuspaikka” ja toinen “Antaisin 5 tähteä uraohjaajan palvelusta”.

Hankkeessa oli myös kaksi (2023 ja 2024) yhteisöpedagogiharjoittelijaa Humanistisesta ammattikorkeakoulusta, joista toinen oli tekemässä hankkeen vaikuttavuudesta videota vuosilta 2022–2023. Videolle harjoittelija haastatteli kolmea hankkeen asiakasta uraohjaajien tuen hyödyllisyydestä ja yhdeltä asiakkaalta kysyttiin palaute kirjallisesti videota varten. Asiakkaat kokivat, että he olivat saaneet apua uraohjaajilta oman tavoitteen toteuttamisessa ja kiittivät hyvästä tuesta. (Videon linkki: <https://t.ly/92vhu>).

Kaikissa työnhakukoulutuksissa kerättiin palautetta sekä kirjallisesti että suullisesti. Työnhakukoulutusten kirjalliset palautteet kysyttiin 188 osallistujalta ja 177 vastasi (177/188). Palautekyselyissä kartoitettiin ryhmän onnistumista, työnhakutaitojen kehittymistä, tarpeellisuutta, esityksen selkeyttä ja mitä uutta asiakas oppi sekä kehitysideoita. Keskiarvo työnhakukoulutusten onnistumiselle asteikolla 1–5 (1 huono, 5 hyvä) oli 4,65. Eniten osallistujat oppivat koulutuksissa CV:n teosta, työnhakukanavasta, työhakemuksista, yrittäjyydestä ja työpaikoista sekä työnantajista. Saatujen palautteiden perusteella työnhakukoulutukset olivat onnistuneita. Osa vastanneista olisi toivonut puhujilta selkosuomen käyttöä ja hitaampaa puhetta esityksessään, mutta puhujat ja kouluttajat koettiin silti hyviksi sekä heidän esityksensä selkeiksi ja informatiivisiksi kokonaisuuksiksi. Jotkut antoivat myös kehitysehdotuksena pitää koulutuksia monipäiväisinä tai pidempikestoisina, esimerkiksi video-cv koulutukset ja työhaastatteluharjoitukset. Tällä tavalla ryhmän osallistujat voisivat saada lisää aikaa yhteiselle keskustelulle ja video-cv:tä voisi kehittää vielä pidemmälle. Osa koki CV-pajoissa Canvan käytön hieman vaikeaksi, joten sen käytön opettelua toivottiin myös lisää. Muutama vastanneista myös toivoi koulutuksien yhteydessä tapaavan tietyn alan työnantajia, joilta voisi kysyä mahdollisista työpaikoista. Moni vastanneista piti koulutuksien pitäjii ja uraohjaajia mukavina, ystävällisinä ja avuliaina sekä taitavina asiantuntijoina. Kaiken kaikkiaan työnhakukoulutuksissa osallistujat saivat paljon uutta tietoa työnhaunprosessista Suomessa ja heidän työnhakutaitonsa kehittyivät esimerkiksi työpaikkojen löytämisessä internetissä sekä CV:n ja video-cv:n teossa.

Myös yhteistyökumppanit antoivat positiivista palautetta hankkeen toiminnasta ja kokivat palvelun tarpeelliseksi asiakkaitten työllisyyden edistämiseksi. Hanke kysyi Kuntakokeilun omavalmentajilta ja International House Jyväskylän uraohjaajilta anonyymillä kyselyllä palautetta yhteistyön sujuvuudesta maaliskuuhuhtikuun vaihteessa 2024. Kyselyyn vastasi 10/24 ihmistä. Vastanneiden mielestä tieto asiakkaiden tilanteista kulki hyvin työntekijöiden välillä, ja yhteistyö oli kaiken kaikkiaan koettu sujuvaksi, joustavaksi, mukavaksi ja vaivattomaksi. Yhteistyö oli mahdollistanut yhteisten koulutusten järjestämisen ja ohjauksen lisääntymisen asiakkaille. Palautekyselyssä kysyttiin hankkeen roolin tärkeydestä maahan muuttaneille työttömille työnhakijoille. Vastanneet kertoivat, että hankkeen rooli oli ollut merkittävä ja erittäin tärkeä sekä erityisesti joidenkin maahan muuttaneiden kohdalla todella suuri. Vastanneiden mielestä etenkin suomen kieltä huonommin osaavat olivat saaneet isosti apua työhakemusten teossa. Yksi suora lainaus kyselyn vastauksista kertoo uraohjaajien tehtävän tärkeydestä: "Tämän kaltaista ohjausta pitäisi olla jokaisen omavalmentajan tehtävä: kasvokkain, kädestä pitäen, omatahtista pohdintaa, soittaen työnantajille, mallintamalla verkostoitumista, yms." Kyselyssä kysyttiin myös hankkeen päättymisen vaikutuksista, johon vastaajat sanoivat, että tärkeä toimija alalla poistuisi ja se jättäisi ison aukon sekä hankkeen loppumisella on huono vaikutus, koska ohjausta tarvitsevia asiakkaita on paljon ja apua on vaikeampi saada. Yksi vastanneista oli myös sanonut, että "Maahanmuuttajatyössä tehokkaan tuloksen saamiseksi tarvitaan lähes aina tukea monenlaisiin asioihin. Työtä etsimässä -hankkeella on ollut pitkäjänteinen ote työllistämiseen, joka on tehokas".

Monilla asiakkailla nousi huoli, että mistä he saavat samankaltaista pitkäaikaista uraohjausapua hankkeen loppumisen jälkeen. Asiakkaat olivat todella tyytyväisiä siihen, että uraohjaajilla oli ollut aikaa ottaa asiakkaiden tarpeet huomioon ja kulkea heidän rinnallaan työnhaunprosessissa. Asiakkaat ja uraohjaajat ovat miettineet, että miten kunnan resurssit riittävät kaikkien vieraskielisten

työnhakijoiden henkilökohtaiseen ohjaamiseen Työtä etsimässä -hankkeen loppuessa. Työttömyysturvalain muutokset lisäävät entistä enemmän henkilökohtaista tuen tarvetta työnhaussa vieraskielisille.

4. Avustettavan toiminnan yhteistyöverkosto eli mitkä muut tahot kuin avustuksen saaja ovat osallistuneet avustettavan toiminnan toteutukseen ja rahoitukseen

4.1 Yhteistyökumppanit ja verkostot

Yhtenä hankkeen kehittämistavoitteena oli kehittää maahan muuttaneiden työllistymistä tukevaa yhteistyötä ja vakiinnuttaa toimintatapoja, joiden avulla maahan muuttaneet työttömät pääsisivät helpommin omiin työllistymistavoitteisiinsa. Kehitystyötä oli tarkoitus tehdä kolmella taholla: työllisyystoimijat, yritykset sekä maahan muuttaneita kouluttavat oppilaitokset. Tavoitteena oli edistää yhteistyötä erityisesti PYR:n aiemmin Osana-hankkeen käynnistämässä ja aktiivisesti toimivassa maahanmuuttajatoimijoiden verkostossa (Maahanmuuttajahankkeiden-kahvit, myöhemmin MONIKOTO). Kehittämistavoite oli todella laaja, mutta uraohjaajat saivat luotua tärkeitä yhteistyösuhteita eri toimijoihin Jyväskylän alueella. Toimintatapojen vakiinnuttamisessa tehtiin paljon töitä ja hankkeessa kehitettyä uraohjausmallia on markkinoitu laajasti.

Työtä etsimässä -hankkeessa työnantajien ja muiden toimijoiden kanssa tehty yhteistyö oli merkittävä osa hankkeen työtä. Hanke teki laajaa yhteistyötä maahanmuuttajatoimijoiden, Jyväskylän seudun työllisyyden kuntakokeilun, International House Jyväskylä - Osaamiskeskuksen, oppilaitosten, kaupungin yrityskoordinaattoreiden, Jyväskylän kaupungin työ- ja oppisopimusyksikön (aiemmin nimellä Kunnolla töihin -yksikkö) ja International House Jyväskylä - Info-Centerin kanssa.

Hankkeen edetessä yhteistyötä tehtiin myös Jyväskylän kaupungin eri yksiköiden (ruokapalvelun Kylän Kattauksen, varhaiskasvatuksen), eri järjestöjen ja henkilöstövuokrausyritysten (esimerkiksi Suomen Henkilöstöasiantuntijat) sekä muiden yritysten ja työnantajien kanssa. Työtä etsimässä -hanke oli tiiviissä yhteistyössä työnantajien ja muiden toimijoiden kanssa koko hankkeen aikana, pyrkien edistämään asiakkaiden työllistymistä ja vastaamaan paikallisten yritysten työvoimapulaan, kuten siivous-, hoiva- ja ravintola-alalle sekä rakennusalan tehtäviin.

Hankkeen työntekijät osallistuivat aktiivisesti eri hankkeiden ja verkostojen toimintaan, kuten KYTin koordinoimaan Keski-Suomen työllisyyspoliittiseen yhteistyöryhmään ja International House Jyväskylän koordinoimaan Maahanmuuttaneiden laajennettu asiakastyö -verkostoon. Uraohjaaja Mohammad Ghadiri oli myös jäsenenä OsaajaKS -hankkeen ohjausryhmässä. Työntekijät osallistuivat myös Meidän TYPO:t yhteistyötilaisuuksiin, joita Väentupa ry järjesti. Työtä etsimässä -hanke vahvisti yhteistyötä International House Jyväskylä -Osaamiskeskuksen (OSKE) kanssa koko hankkeen ajan. Pääallekkäisyyksien välttämiseksi, OSKE:n kanssa järjestettiin yhteisiä

työnhakutaitoja vahvistavia työnhakuinfoja ja –koulutuksia. Uraohjaajat osallistuivat myös erilaisiin yhteistyöpalavereihin ja tapahtumiin työllisyyspolitiikan edistämiseksi ja asiakasohjautuvuuden parantamiseksi.

Hanke koordinoi Paremmiin Yhdessä ry:n Maahanmuuttajahankkeidenkahvit – verkostoa, jossa keskusteltiin ajankohtaisista asioista, haasteista ja kehittämisideoista. Tapaamisissa osallistujat jakoivat kuulumisia ja kertoivat omista meneillä olevista toiminnoistaan. Verkoston ilmapiiri oli yhteistyöhaluinen ja rento, jossa pystyi antamaan toisille vertaistukea. Verkoston toimintaa oli kehitetty PYR:n Osana-hankkeessa ja sen jälkeen jatkettu Työtä etsimässä -hankkeen toimesta. Verkoston palavereita oli pidetty hankkeen aikana yhteensä 15 kertaa sekä etänä että kasvotusten. Verkosto uudelleennimettiin vuonna 2023 Monikulttuurisuuden ja kotoutumisen toimijakahveiksi (MONIKOTO).

4.2 Muut rahoittajat

Hankkeelle myönnettiin työllisyyspoliittista avustusta Keski-Suomen TE-toimistolta joka vuodelle erikseen. Ensimmäisenä vuonna 2022 avustusta myönnettiin 75 % ja vuosina 2023 sekä 2024 avustusta myönnettiin 90 %. Keski-Suomen TE-toimiston myöntämän avustuksen lisäksi hanke oli saanut rahoitusta Jyväskylän kaupungilta sellaisiin kuluihin, joita työllisyyspoliittisella rahoituksella ei voida kattaa (mm. henkilöstön toimitilavuokrat).

5. Avustettavan toiminnan tulosten sekä siinä kehitettyjen palvelujen ja toimintamallien hyödynnettävyys tulevaisuudessa

Työllisyydenhoidon palvelut ovat muuttuneet jatkuvasti ja muutokset vaikuttavat laajasti moneen eri toimijaan ja työnhakijaan. 2022 keväällä tuli voimaan uusi asiakaspalvelumalli työnhaun tueksi, mikä toi haastetta maahan muuttaneiden työttömien työnhakijoiden työnhakuprosessiin. Hankkeen edetessä työllistymistilanne muuttui entistä haastavammaksi kohderyhmälle. Uraohjaajien havaintojen mukaan työllistymistilanne vaikeutui esimerkiksi palkankorotuksien, inflaation ja palkkatukiudistuksen takia. Palkkatukiudistus esti muutamien asiakkaiden kohdalla oppisopimuksen ja palkkatukityön aloittamisen. Näistä tilanteista ja asiakastyön määrästä huolimatta monien asiakkaiden kanssa päästiin heidän tavoitteisiinsa.

Hankkeessa yksi isoimmista kehittämistavoitteista oli luoda työllistämismalli, jolla edistetään maahan muuttaneiden työllistymistä ja madalletaan työnantajien kynnystä työllistää maahan muuttanut. Mallia oli tarkoitus kehittää ja juurruttaa hankkeen edetessä, jotta sitä voisi hyödyntää hankkeen jälkeen. Mallin pohjalla oli Koutsaamo2 -hankkeessa Mohammad Ghadirin kehittämä 4-vaiheinen uraohjausmalli, jota oli tarkoitus myös laajentaa ja jatkokehittää Työtä etsimässä -hankkeelle sopivaksi. Suunnitelmana oli myös luoda uusi asiakasprosessilomake, joka tarkemmin kuvaisi asiakkaan työnhaun prosessia ja toimenpiteitä.

Hankkeeseen jatkoehditetty 4-vaiheinen uraohjausmalli koettiin toimivaksi ja tavoitteena oli sen tutuksi tuleminen muille toimijoille. Hankkeen työntekijät esittelivät uraohjausmallia ja sen hetkisiä hankkeen tuloksia webinaarissa 21.11.2023, jotta muut työllisyystoimijat valtakunnallisesti voisivat hyödyntää uraohjausmallia omassa työssään. Tilaisuuteen ilmoittautui valtakunnallisesti ympäri Suomea yli 80 ihmistä, joista 55 osallistui webinaariin. Webinaarista kysyttiin palautetta, johon vastasi 22 osallistujaa, ja heidän mielestään webinaarin esitys oli selkeä ja helppo ymmärtää sekä se oli hyvin suunniteltu. Palautteessa kysyttiin esimerkiksi, että aikovatko osallistujat hyödyntää tai kokeilla uraohjausmallia omassa työssään, johon osa vastasi myöntävästi ja jotkut vielä miettivät mallin käyttöönottoa. Kaiken kaikkiaan osallistuneet kiinnostuivat uraohjausmallista, ja kehuivat mallin toimivuutta. Hankkeessa tehtiin mallin pohjalta uusi asiakasprosessilomake vuonna 2023, jonka toimivuutta kokeiltiin vuonna 2024 asiakasohjauksessa. Kehitetty ja uudistettu uraohjausmallilomake lähetettiin PDF-tiedostona webinaarin osallistujille käytettäväksi sekä julkaistiin Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n ja Paremmiin Yhdessä ry:n nettisivuille.

Asiakas kulkee näissä vaiheissa oman tarpeen ja tilanteen mukaisesti.

Kuva: 4-vaiheinen uraohjausmalli

6. Suunnitelmat avustettavassa toiminnassa kehitettyjen palvelujen ja toimintatapojen hyödyntämiseksi jatkossa

Maahan muuttaneet tarvitsevat edelleen henkilökohtaista tukea työllistymiseen. Työtä etsimässä -hankkeen palvelut kehitettiin vastaamaan maahan muuttaneiden palvelutarvetta, joten palvelut sopivat jatkossakin heidän työllistymistarpeisiin. Asiakastavoitteen ylittyminen hankkeen jokaisena

toimintavuotena osoitti sen, että Jyväskylässä asuu paljon vieraskielisiä työttömiä työnhakijoita, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseen. (Keski-Suomessa 1 759 vieraskielisiä työttömiä työnhakijoita, huhtikuu 2024, kotoutuminen.fi). Hankkeen työntekijät huomasivat, että maahan muuttaneiden työllistymisessä on erilaisia haasteita, jotka hankaloittavat pääsyä avoimille työmarkkinoille. Haasteita ovat esimerkiksi puutteellinen suomen kielen taito, Suomen työelämän erilaisuus verrattuna lähtömaan työkuultuuriin, korkeat työmarkkinoiden vaatimukset, digitaitojen puuttuminen, verkostojen vähyyden, oman osaamisen tunnistamisen vaikeus ja työnantajien mahdolliset ennakkoluulot sekä asenteet. Näiden haasteiden takia monelle maahan muuttaneelle töiden hakeminen itsenäisesti on hankalaa, ja he kaipaavat auttavaa ohjaajaa, joka kulkee rinnalla työnhakuprosessissa.

Työtä etsimässä -hankkeen palvelua ei voi sellaisenaan juurruttaa KYTin toimintaan, ilman erillistä rahoitusta tai resurssia. KYTillä ei ole myöskään omia resursseja jatkaa palvelua hankkeen jälkeen. Tämän takia hankkeen työntekijät ja toteuttajat (KYT & PYR) ovat suunnittelemassa palvelua, jossa hyödynnettäisiin hankkeessa kehitettyä 4-vaiheista uraohjausmallia ja muita toimintoja. Palvelu tulisi olemaan todennäköisesti KYT osuuskunnan toiminnan alla. Palvelupaketille etsitään yhteistyökumppaneita ja rahoittajia. 4-vaiheista uraohjausmallia on myös esitelty valtakunnallisesti eri toimijoille ja se on julkaistu kaikkien nähtäväksi KYTin nettisivuille. Mallia voi hyödyntää kuka tahansa työllisyystoimija jatkossa.